

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MAGDALENA ROWIŃSKA

RÓŻA „KRÓLOWA KWIATÓW” SADZENIE

Projekt „Profesjon@lny trener” realizowany przez LECHAA CONSULTING Sp. z o.o. w ramach Działania 9.4 „Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty” Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 na podstawie umowy podpisanej z Samorządem Województwa Świętokrzyskiego/Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego w Kielcach

Lechaa Consulting Sp. z o.o.
www.lechaa.pl
NIP: 712-278-35-96,
Regon: 004182334,
Sąd Rejonowy w Lublinie XI Wydział Gospodarczy
Krajowego Rejestru Sądowego nr KRS: 0000173751,
Kapitał zakładowy: 50.000 zł

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Magdalena Rowińska

Absolwentka Wyższej Szkoły Umiejętności w Kielcach – wydział neofilologii, kierunku filologia angielska, specjalność nauczycielska. Nauczyciel mianowany.

Posiada doświadczenie zawodowe jako nauczyciel szkoły podstawowej, gimnazjum oraz szkoły średniej. Obecnie zatrudniona jako nauczyciel języka angielskiego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Łopusznie. Prowadzi warsztaty z języka angielskiego dla słuchaczy Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych oraz języka angielskiego zawodowego w Technikum Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w Łopusznie.

Wieloletni koordynator do spraw promocji Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Łopusznie oraz lider zespołu nauczycielskiego języka angielskiego. Tegoroczny laureat Nagrody Dyrektora Szkoły za wkład wniesiony w rozwój ZSP Nr 5.

Projekt „Profesjon@lny trener” realizowany przez LECHAA CONSULTING Sp. z o.o. w ramach Działania 9.4 „Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty” Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 na podstawie umowy podpisanej z Samorządem Województwa Świętokrzyskiego/Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego w Kielcach

Lechaa Consulting Sp. z o.o.
www.lechaa.pl
NIP: 712-278-35-96,
Regon: 004182334,
Sąd Rejonowy w Lublinie XI Wydział Gospodarczy
Krajowego Rejestru Sadowego nr KRS: 0000173751,
Kapitał zakładowy: 50.000 zł

Gatunki i pochodzenie

Róża jest bardzo liczny gatunkiem krzewu kwiecistego pochodzącym z rodziny różowatych. Różom została poświęcona osobna gałąź botaniki zwana rodologią. Róże są roślinami ozdobnymi o charakterystycznych kolczastych pędach i bardzo dekoracyjnych kwiatach. Wiele gatunków możemy spotkać w warunkach naturalnych. Pierwsze róże pojawiły się około 40 milionów lat temu. Rozmnażanie róż odbywa się za pomocą oczkowania (tzw. okulizacji) czyli przeszczepienia pędu szlachetnej formy do rośliny dzikiej. Róże występują w różnych rejonach świata, głównie w Azji, (w Chinach i w Japonii są one bardzo zróżnicowane pod względem gatunkowym) Europie i Ameryce.

Róże mogą mieć walory smakowe, zapachowe i kosmetyczne. Ich piękny zapach wykorzystuje się w produkcji wody różanej czy perfum a olejki eteryczne pozyskuje się w celach kosmetycznych już od czasów starożytnych. Kilka gatunków róż ma także **właściwości lecznicze**. Róże zawierają w sobie substancje moczopędne, a zawarte w ich owocach składniki działają uspokajająco. Owoce róż wpływają także na apetyt. Owoce oraz płatki róż **gatunków jadalnych** stanowią podstawę przetworów i potraw ze względu na aromat i bardzo oryginalny smak. Dodatkowo odkryto, że są źródłem witamin i składników mineralnych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Róże wielkokwiatowe ...czyli szlachetne

Róża szlachetna ze swoimi eleganckimi kwiatami, które są osadzone na min. 60 - 90 cm łodygach zasługuje na miano prawdziwej królowej kwiatów. Niektóre pełne kielichy są dodatkowo pachnące, inne powtarzają kwitnienie. Róże szlachetne nie są może najbardziej odpornymi dziećmi różanej rodziny, ale z pewnością jej najbardziej zmysłowymi przedstawicielkami o charyzmatycznej sile przyciągania. Pojedynczo posadzona róża jest mało zauważalna. Dlatego w ogrodzie najlepszy efekt dają róże szlachetne, określane również herbacianymi posadzone w małych grupach.

Róże rabatowe ...mocne w grupie

Róże rabatowe są roślinami o wielorakich możliwościach zastosowania. Zimoodporne, kompaktowo rosnące i nisko rozkrzewione nadają się idealnie do nasadzeń grupowych

Strona 2 z 14

Projekt „Profesjon@lny trener” realizowany przez LECHAA CONSULTING Sp. z o.o. w ramach Działania 9.4 „Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty” Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 na podstawie umowy podpisanej z Samorządem Województwa Świętokrzyskiego/Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego w Kielcach

Lechaa Consulting Sp. z o.o.
www.lechaa.pl
NIP: 712-278-35-96,
Regon: 004182334,
Sąd Rejonowy w Lublinie XI Wydział Gospodarczy
Krajowego Rejestru Sadowego nr KRS: 0000173751,
Kapitał zakładowy: 50.000 zł

na klombach i rabatach. Oferują wszystkie formy pąków od prostych do podobnych do róż szlachetnych, Powtarzają kwitnienie. Sięgają mniej więcej kolan i uważane są w dobrych odmianach za silne i długowieczne. Rozgałęzione pędy z pełnymi kwiatami są szczególnie obfitą i trwałą ozdobą wazonie. Posadzone w wystarczająco dużych kamiennych pojemnikach kwitną całe lato na balkonach i tarasach. Żadna inna grupa róż nie jest bardziej plastyczna i nie charakteryzuje się większą paletą kolorów.

Róże parkowe (krzaczaste)

Z botanicznego punktu widzenia wszystkie róże są krzewami, jednak pod pojęciem róż krzaczastych (parkowych) rozumiemy większe siostry róż rabatowych i szlachetnych. Potrzebują one odpowiednio dużo miejsca, aby móc się swobodnie i zdrowo rozwijać. Mocne przycinanie jest co prawda możliwe, będzie jednak szkodziło urodzie tej arystokratce wśród kwiatów. Posadzone w odpowiednim miejscu osiągają do 200 cm wysokości. Dodatkowo róże parkowe są bardzo odporne na choroby i radzą sobie bez chemicznej ochrony. Róże parkowe są nie tylko zmysłowe, lecz również towarzyskie. Idealnie komponują się z różnorodnymi nasadzeniami łącznie z żywopłotami i letnimi kwiatami.

Róże okrywowe ...ścielą się u stóp

Mało wymagające, bardzo krępe krzewy pokrywające zielenią powierzchnie, wzniesione lub zwieszające się, częściowo rosnące płasko. Odmiany rosnące prosto w górę można wykorzystać jak małe róże krzaczaste. Zaleta: nie potrzebują tak dużo miejsca jak róże krzaczaste, a mimo to raczą taką samą witalnością, obfitością kwitnienia i przyczepnością. Róże okrywowe są także różami ekologicznymi, których proste i wypełnione, trwałe kwiaty dostarczają owadom pożywienia przez całe lato. Ich płątana rozgałęzień nie tylko z powodzeniem zagłusza chwasty, ale również umacnia skarpy, stwarza dobre warunki dla rozwoju drobnych ssaków i pokrywa mury barwnymi kwiatami.

Róże okrywowe we właściwych dla tych roślin stanowiskach pozostają zdrowe

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

i ulistnione bez chemicznej ochrony. W żadnej innej grupie róż nie można wskazać więcej odmian nagrodzonych oceną **ADR** - Oskarem świata róż. Do tej łatwości w pielęgnacji dochodzi jeszcze niezwykła odporność na mróz, która sprawia, że dodatkowa ochrona jest zbyteczna.

Róże pnące

Chociaż róże pnące są najsilniej rosnącymi różami, wystarcza im ekstremalnie mała powierzchnia ogrodu. Warunkiem ich obfitego kwitnienia jest jednak po pierwsze otwarta droga w górę, po drugie stanowisko południowo-wschodnie lub południowo-zachodnie i po trzecie stabilne pergole, które będą trwałą podporą dla tych kwiatnych akrobatów, ponieważ pnące róże nie mogą się piąć samodzielnie. Nie posiadają one ani korzeni czepnych jak zawsze zielone bluszcz, ani nie potrafią wic się jak wiciokrzew. Ich jedynym narzędziem pomocniczym są ich kolce, którymi się wczepiają podczas wzrostu. Im bardziej poziomo są prowadzone pędy, tym więcej może się rozwinąć bogatych w kwiaty pędów bocznych. Są dwie grupy róż pnących: Climber i Rambler. Za róże Climber uważa się znane często kwitnące róże pnące, które mają od prostych kwiatów do tych w rodzaju róż szlachetnych i wzrostem osiągają od 200 do 300 cm. Z powodu ich jednorazowego kwitnienia róże Rambler rosną znacznie silniej. Z łatwością mogą się wspiąć na wysokość 500 cm.

Róże pienne

Wśród róż dużym zainteresowaniem cieszą się róże pienne. Nie jest to oddzielna grupa a raczej odmiany wszystkich klas szczepione na podkładce różnej wysokości. Mimo, że wymagają troskliwszej opieki, chętnych do uprawy tych roślin nie brakuje. Róże pienne kuszą oryginalnym, drzewkowatym pokrojem oraz kaskadą kwiatów. Szczególnie dekoracyjne są drzewka różane o wyraźnie płaczącym pokroju. charakteryzują się dużą zmiennością, wynikającą z zastosowania konkretnej odmiany róży szlachetnej oraz wysokości zastosowanej podkładki. Dekoracyjność róży piennej zależy od tego jaki gatunek, odmiana zostaną zaszczerpione na podkładce. Jeżeli marzy nam się drzewko z kaskadą opadających kwiatów, wybieramy różę, na której zaszczerpiona została róża pnąca. Zastosowana odmiana róży, powinna charakteryzować się obfitym kwitnieniem, które jest powtarzalne w okresie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wegetacyjnym. Ładnie będą prezentować się także wydłużone pędy róż okrywowych. Chcąc mieć bardziej kulisty pokrój róży piennej wybierajmy róże wielkokwiatowe czy też rabatowe z których zostanie pobrane „oczko” do zaszczepienia.

Ogólne zasady uprawy róż

Światło

Róże to dzieci słońca, dlatego idealnym stanowiskiem będzie miejsce, gdzie jest go dużo, chociaż należy unikać południowych ścian, murów, gdzie odbijające się promienie porażają liście od spodu, powodując ich poparzenia. Są to również sprzyjające warunki dla żerowania przędziorka (czerwonego pajęczka).

Podłoże

Róże ze swoim palowym systemem korzeniowym w głębi ziemi szukają wody i substancji odżywczych, dlatego najlepszym dla nich podłożem będzie przepuszczalna gleba. Jeśli podłoże jest zwarte, szczególnie na nowo powstałych osiedlach, konieczne jest przerwanie tych nieprzepuszczalnych warstw na głębokości 50 cm.

Przewiewne stanowisko

Róże lubią świeże powietrze, dlatego wskazane są miejsca przewiewne. Całkowicie osłonięte od wiatru stanowiska stwarzają optymalne warunki dla mączniaka prawdziwego i żerowania mszyc. Wiatr szybko osusza liście, zapobiegając chorobom grzybowym.

Niewskazane zraszanie

Należy unikać miejsc, gdzie ustawiony jest strumień zraszaczy, aby nie narażać liści na zbyt dużą wilgotność, która jest inkubatorem chorób grzybowych (mączniak właściwy i czarna plamistość).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Zmęczenie ziemi

Róż nie sadzimy w miejscach, gdzie wcześniej już rosły róże, chyba że wymieniamy ziemię na głębokość 50 cm.

Sadzenie róż

Sadzenie róż z gołym korzeniem

Pędy naziemne skraca się przed sadzeniem na 12-15 cm. Końcówki korzeni również skrócić. Powinno zostać możliwie najwięcej korzeni włośnikowych. Różę wstawia się na 12 do 24 godzin do wiadra wypełnionego po brzegi wodą tak, aby zanurzone były wszystkie pędy i korzenie. Szczególnie jest to ważne przy sadzeniu wiosennym. (rys.1)

Ścianki i dno doniczki, spulchnia się gruntownie, na przykład widłami. Ziemię, którą będzie przysypana roślina można wzbogacić kompostem ogrodowym lub specjalną ziemią ogrodniczą. Roślinę umieścić pionowo w doniczce. Miejsce okulizacji powinno po posadzeniu być poniżej poziomu ziemi (max. 5 cm). Głębokie posadzenie zmniejsza skłonność uszlachetnionej róży do wypuszczania dzikich pędów i jednocześnie dodatkowo chroni sadzonkę przed mrozem. (rys. 2)

Doniczka wypełnia się ziemią i solidnie zamula lejąc wodą z konewki lub węża. Mały watek z ziemi dookoła róży zahamuje odpływ wody. Po przydeptaniu i zamuleniu nie wolno przerwać łańcucha wilgotności. Często pokutuje błędne mniemanie, że o róży z gołym korzeniem po posadzeniu można "zapomnieć". Szczególnie przy sadzeniu późną wiosną (w maju) róże mogą szybko ucierpieć z powodu braku wody, który zwiększa podatność na choroby i szkodniki. (rys. 3)

Strona 8 z 14

Projekt „Profesjon@lny trener” realizowany przez LECHAA CONSULTING Sp. z o.o. w ramach Działania 9.4 „Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty” Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013 na podstawie umowy podpisanej z Samorządem Województwa Świętokrzyskiego/Świętokrzyskim Biurem Rozwoju Regionalnego w Kielcach

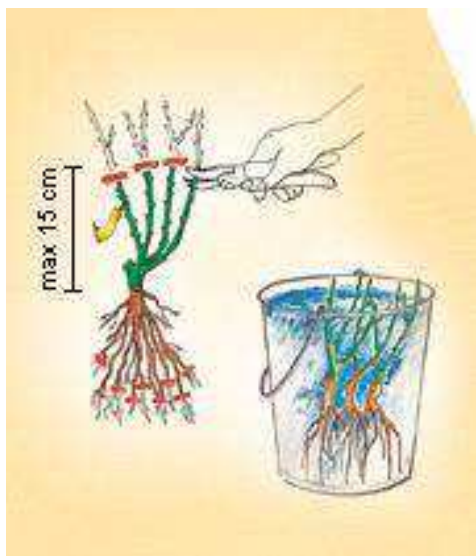

Lechaa Consulting Sp. z o.o.
www.lechaa.pl
NIP: 712-278-35-96,
Regon: 004182334,
Sąd Rejonowy w Lublinie XI Wydział Gospodarczy
Krajowego Rejestru Sadowego nr KRS: 0000173751,
Kapitał zakładowy: 50.000 zł

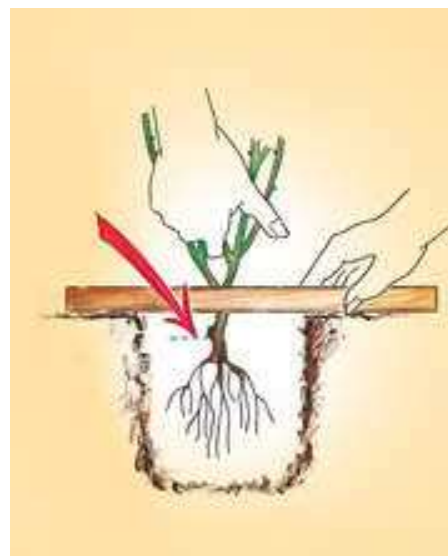

Na koniec przysypuje się różę. Widoczne pozostają tylko końcówki pędów.
Przysypuje się przy sadzeniach jesiennych i wiosennych. W ten sposób młoda róża
jest najlepiej zabezpieczona przed wysuszaniem przez wiatr, słońce i przed mrozem.
(rys. 4)

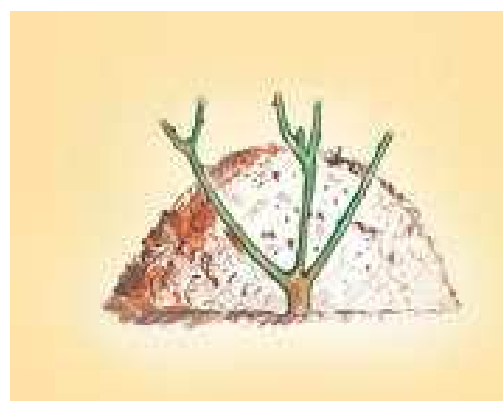
rys. 1

rys. 2

rys. 3

rys. 4

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Przy sadzeniu wiosennym 4-8 tygodni później, kiedy ulistnione nowe pędy osiągną długość 10 cm delikatnie odkrywa się roślinę. Świeżo posadzone róże, czy krzaczaste czy na pniu, po posadzeniu muszą być odpowiednio nawadniane. Przy suchej pogodzie obowiązuje to szczególnie dla nasadzeń wiosennych. Ważna uwaga - podlewając róże proszę pamiętać, aby kierować strumień wody bezpośrednio pod koronę krzewu nie na liście. Mineralne krótko działające nawozy są wykorzystywane przy sadzeniu róż.

Sadzenie róż pojemnikowych

Róże ogrodowe w doniczce (pojemniku) rosną bez problemu dalej zakładając, że postępuje się zgodnie z pewnymi zasadami.

Należy zanurzyć – także podczas deszczowej pogody – bryłę korzeniową razem z pojemnikiem na ok 2 minuty w wodzie, tak długo, aż przestaną pojawiać się pęcherzyki powietrza. Następnie zdjęć z róży pojemnik plastikowy. Dołek na różę musi być dwa razy szerszy i głębszy niż bryła korzeniowa. Spulchnić dno dołka widłami lub szpadłem. Róże korzenia się głęboko. Decydujące dla głębokości posadzenia jest miejsce okulizacji róży. Łatwo je rozpoznać po zgrubieniu o charakterze węzła między szyjką korzeniową, a zielonymi pędami. Zasadniczo miejsce okulizacji musi być wsadzone na głębokość ok. 5 cm w ziemię (zabezpieczenie przed mrozami zimą). Czasami miejsce okulizacji przy zakupie róży wystaje widocznie ponad powierzchnię ziemi. Nie należy się tym nie sugerować bowiem w ogrodzie róże sadi się głębiej. Na koniec obficie podlać.

Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Bibliografia

---

1. Markley Robert *Róże. Poradnik praktyczny* Warszawa 2000
2. Marta J. Monder *Róże* PWRiL 2006

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

Gatunki i pochodzenie	1
Róże wielokwiatowe ...czyli szlachetne	2
Róże rabatowe ...mocne w grupie.....	2
Róże parkowe (krzaczaste).....	3
Róże okrywowe ...ścielą się u stóp	3
Róże pnące	4
Róże pienne	5
Ogólne zasady uprawy róż	7
Światło	7
Podłoże.....	7
Przewiewne stanowisko	7
Niewskazane zraszanie	7
Zmęczenie ziemi	8
Sadzenie róż	8
Sadzenie róż z gołym korzeniem	8
Sadzenie róż pojemnikowych.....	10
Bibliografia	11